

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 296/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária**, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, zastúpenej JUDr. Tomášom Sisákom, advokátom, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 85/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 85/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“), v ktorom krajský súd ako súd odvolací rozhoduje o odvolaní sporových strán proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 26 Cb 261/2018-184 z 30. októbra 2019.

1.1. Sťažovateľka navrhuje prikázať krajskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 340 eur a náhradu trov konania.

2. V ústavnej sťažnosti, až na výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, sťažovateľka opakuje dôvody svojej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti z 29. marca 2023, ktorú ústavný súd

odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením č. I. ÚS 258/2023-17 z 26. apríla 2023. I v tejto druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľka opakuje, že hoci od právoplatnosti posledného nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 239/2022-40 z 28. júna 2022 (ktorým vylovil porušenie jej práv v konaní Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 26 Cb 261/2018) uplynula krátka doba 9 mesiacov (v skutočnosti v súčasnosti je to od 28. júla 2022 necelých 10 mesiacov), domáha sa opätovne vyslovenia porušenia ňou namietaných práv (bod 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia), avšak táto ústavná sťažnosť smeruje proti postupu krajského súdu, ktorý do dnešného dňa o podanom odvolaní nerozhodol a vo veci nenariadil ani termín pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v časti relevantnej pre posúdenie namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní takmer doslova reprízuje svoje argumenty z ústavnej sťažnosti z 29. marca 2023.

III

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Keďže medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov aj vzhľadom na fakt, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno namietané porušenie označených práv sťažovateľa posudzovať spoločne.

6. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

7. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou opakovane dáva do pozornosti, že nie každý zistený prieskum v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, ÚS 92/03, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prieskumy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prieskumami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieskumy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieskumami, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieskumy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

8. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

9. Ústavný súd s odkazom na body 2 a 3 tohto uznesenia konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je obsahovo totožná s jej predchádzajúcou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. marca 2023, v ktorej sťažovateľka rovnako namietala prieskumy v postupe krajského súdu v napadnutom konaní. Hoci v porovnaní s predchádzajúcou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka poukazuje na existenciu zbytočných prieskumov v postupe krajského súdu, citujúc odlišnú judikatúru EŠLP či ústavného súdu k danej problematike, podstatná časť argumentácie sťažovateľky a obsahová stránka oboch podaní je totožná. Upriamujúc pozornosť ústavného súdu na dĺžku odvolacieho konania vedeného krajským súdom, ktoré trvá ku dňu podania ústavnej sťažnosti o 1 mesiac a 3 dni dlhšie (v porovnaní s dĺžkou konania uvedenou v predchádzajúcej ústavnej sťažnosti), sťažovateľka požaduje priznať aj rozdielnú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, a to v sume 2 340 eur. O predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 258/2023-17 z 26. apríla 2023 tak, že túto odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde]. V súvislosti s objektívnou mierou časovej náročnosti, ktorú si vyžaduje písomné vyhotovenie rozhodnutia, nebolo zatiaľ uvedené uznesenie ústavného súdu sťažovateľke doručené.

10. Ústavný súd uzatvára, že od ním uskutočneného prieskumu postupu krajského súdu v napadnutom konaní k momentu rozhodovania o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (26. apríla 2023) do dňa predloženia nového podania sťažovateľky (2. mája 2023) uplynul len minimálny časový odstup. Sťažovateľkou numericky vyjadrená dĺžka odvolacieho konania (1 rok, 6 mesiacov a 3 dni) nie je v danom kontexte spôsobilá kvalifikovane ovplyvniť či korigovať závery ústavného súdu prezentované v jeho predchádzajúcom rozhodnutí č. k. I. ÚS 258/2023-17 z 26. apríla 2023. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne

neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na povahu veci a zásadu hospodárnosti konania pristúpil podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ku skrátenému odôvodneniu tohto rozhodnutia, poukazujúc v plnej miere na odôvodnenie obsiahnuté v jeho rozhodnutí č. k. I. ÚS 258/2023-17 z 26. apríla 2023 (najmä bod 9 – 14, pozn.).

11. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

12. Celkom na záver ústavný súd uvádza, že toto uznesenie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde] a preto nie je vylúčené, aby v prípade pretrvávajúcej nečinnosti krajského súdu sťažovateľka podala svoju ústavnú sťažnosť znova, avšak s primeraným časovým odstupom, po splnení všetkých zákonných podmienok a s uvedením relevantnej skutkovej a právnej argumentácie.

13. Nad rámec uvedeného si ústavný súd ešte dovoľuje dodať, že jeho úlohou je poskytovať súdnu ochranu skutočne porušeným právam, nie vymysleným, keď v novej ústavnej sťažnosti sťažovateľka len opakuje svoju predchádzajúcu ústavnú sťažnosť, pričom o žiadnom ďalšom aktuálnom postupe krajského súdu v napadnutom konaní sa nezmieňuje a jedinou informáciou v tejto druhej ústavnej sťažnosti boli len aktuálne vyčíslenie dĺžky napadnutého konania od podania odvolania, resp. dôjdenia veci odvolaciemu súdu, a výška požadovaného finančného zadosťučinenia. Je preto otázne, či takéto „zásobovanie ústavného súdu“ ústavnými sťažnosťami, ktorým v zásade nemožno vyhovieť, možno považovať za zbytočné „zaťažovanie“ ústavného súdu v konaní, ktoré ani nie je prioritným, a či nemožno takéto podania právneho zástupcu považovať minimálne na hrane profesijnej etiky advokáta?

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. mája 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu